

Рівненський державний гуманітарний університет

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра економічної теорії

Назва дисципліни	Мікроекономіка
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Лукомська Оксана Іванівна
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	https://www.rshu.edu.ua/121-personalii/1246-lukomska-oksana-ivanivna
кабінет	Кафедра економічної теорії, каб.304, навчальний корпус на вул. Пластова, 31
E-mail викладача:	oksanalukomska9@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://drive.google.com/drive/folders/1ji8swkopZhgtEeiKWgFEIYBPRN3kybTc?usp=share_link
Мова викладання	українська
Консультації	очні: щовівторка, з 11.00 до 12.30 (ауд. 304) онлайн: щоденно (за допомогою електронної пошти)

Цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні знань щодо загальних принципів та інструментів оптимізації рішень господарюючих суб'єктів за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання, які є системоутворюючими для економічного світогляду фахівця з економіки.

Завдання навчальної дисципліни :

- вивчення основних понять, категорій та засобів мікроекономічного аналізу принципів раціональної поведінки і оптимізації господарських рішень мікросистем у різних ринкових структурах;
- набуття практичних навичок застосування базових принципів та інструментів мікроекономічного аналізу до моделювання поведінки основних мікроекономічних суб'єктів;
- вивчення основних економічних підходів для аналізу ефективності функціонування мікроекономічних систем;
- розв'язання конкретних ринкових ситуацій (кейсів), виконання техніко-економічних розрахунків, пов'язаних з обґрунтуванням оптимальних рішень мікроекономічних систем;
- підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Предметом дисципліни є методи і способи дослідження закономірностей функціонування окремих економічних суб'єктів (мікросистем: споживачів, фірм, галузей, державних інститутів та ін.) у процесі використання обмежених ресурсів для задоволення безмежних потреб шляхом

виробництва, купівлі-продажу і споживання економічних благ.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент та освітньо-професійної програми «Менеджмент» РДГУ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Р6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Мікроекономіка» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом такої дисципліни як «Економічна теорія».

Перелік тем

Змістовний модуль № 1
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки
Тема 2. Попит, пропонування, ціна та ринкова рівновага
Тема 3. Еластичність і пристосування ринку
Тема 4. Теорія поведінки споживача: мета обмеження та споживчий вибір
Тема 5. Зміна рівноваги споживача. Індивідуальний та ринковий попит
Змістовний модуль № 2
Тема 6. Фірма як мікроекономічний суб'єкт. Мета виробництва
Тема 7. Обмеження виробника: продуктивність ресурсів і витрати виробництва у короткостроковому періоді
Тема 8. Вибір фірмою оптимального обсягу випуску та конкурентне пропонування у короткостроковому та довгостроковому періодах
Тема 9. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії
Тема 10. Моделі олігополії та монополістичної конкуренції

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова:

1. Базилевич В., Лук'янов В., Писаренко Н., Квіцинська Н. Мікроекономіка: Опорний конспект лекцій. – К.: Четверта хвиля, 1998. - 248 с.
2. Економічна теорія: Курс лекцій / За ред. Комарницького І.Ф. – Чернівці: Рута, 2006. – Теми 4 і 13. – 280с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. для студ. неекон. спец. вищ. навч. закл. /За ред. З.І.Галушки. – Вид. 3-тє, доповн. – Теми 4,13. – Чернівці: ДрукАрт, 2012. – 350с.
4. Кириленко В.І. Мікроекономіка: Навч. посібник для студентів економ. спец. вузів. – К.: Таксон, 1998. – 334 с.
5. Косік А.Ф., Гронтковська К.Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 416 с.
6. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів екон. спец. закл. освіти: у 2-х ч. / С.Будаговська, О.Кілієвич, І.Луніна та ін.; За заг. ред. С.Будаговської. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 517 с.
7. Мікроекономіка. Модульна програма / Укл.: Сторощук Б.Д., Саєнко О.С. – Чернівці: Рута, 2007. – 43с.

8. Мікроекономіка. Практикум / Укл.: Сторощук Б.Д., Саєнко О.С. – Чернівці: Рута, 2007. – 84с.
9. Сторощук Б.Д. Роль класичних теорій у методології моделювання процесів ціноутворення // Сучасні інформаційні технології в економіці та досвід їх використання в навчальному процесі. Матеріали Всеукраїнської школи-семінару. – Чернівці: ТОВ „ДрукАрт”, 2008. – С.132-134.
10. Сторощук Б.Д. Тлумачення природи економічних суб’єктів // Економіка в школах України. – 2009. – березень, № 3(52). – С.2-5.
11. Сторощук Б.Д. Формальна мікроекономіка. (Предмет і метод мікроекономіки. Попит і пропозиція, їх взаємодія) // Економіка в школах України. – 2009. – серпень № 8(57). – С.13-18.

Додаткова література:

1. Андреюк Н.В. Мікроекономіка: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2004. - 176 с.
2. Гронтковська К.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 404 с.
3. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. посіб. – 4-те вид., стер. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2005. – 211 с.
4. Краснікова Л.І., Лук’яненко І.Г. Практикум з мікроекономіки: Тести, проблем. ситуації, вправи: Навч. посіб. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. – 317 с.
5. Кулішов В.В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум: Навчальний посібник. 2-ге вид., стер. – Львів: «Магнолія плюс», 2006. – 331 с.
6. Фандель Гюнтер. Теория производства и издержек / Пер. с нем. под руководством и науч. ред. М.Г.Грещака. – К.: Таксон, 1998. – 528с.
7. Фель У., Оберендер П. Основы микроэкономики: Пер. с нем. 6-го изд. Под ред. А.П.Наливайко. – Киев: Укртиппроект. – 1997.
8. Ястремський О.І., Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки /Підручник. – К.: Товариство «Знання», КОО, 1998. - 714 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <http://minfin.kmu.gov.ua>
3. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/>
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіс реформ Кабінету Міністрів України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/uryad-ta-organi-vladi/ofis-reform-kabinetu-ministrivukrainu>
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.business.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп’ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	Р6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО4 МО6 МО7 МО9
СК2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	Р6	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО4 МО6 МО7 МО9
СК12	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	Р6	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО4 МО6 МО7 МО9

* МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** МО1 – екзамен; МО2 – усне або письмове опитування; МО3 – колоквиум; МО4 – тестування; МО5 – командні проекти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт; МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Мікроекономіка»

Поточне тестування та самостійна робота					ІНДЗ*	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				
Т1,3	Т4,5	Т7-9	Т11,13	Т16,17		
12	12	12	12	12	20	100
Модульний контроль - 10		Модульний контроль - 10				

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		

35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.